

Varför är det viktigt med förebyggande arbete?

Axana Hagggar, och Annica Myhr Ahron

Varför är smittförebyggande arbete viktigt?

- ✓ Den äldre personen ska inte drabbas av en onödig infektion eller bli smittad.
- ✓ Personal kan bli smittade
- ✓ Rätt utrustning vid rätt tillfälle.
- ✓ Överanvändning av handskar kan leda till onödig smittspridning.
- ✓ Ökade kostnader för sjuk personal, vikarier och överanvändning av utrustning.



Basala hygienkrav

- ✓ God handhygien
- ✓ Arbetskläder

Basal hygien i vård och omsorg

Åtgärder som minskar riskerna

- ✓ Krav på rutiner för att förebygga och förhindra smitta och smittspridning
- ✓ Krav på att analysera risker för smitta och smittspridning.
- ✓ Krav på att utbilda personalen.
- ✓ Krav på att fortbilda personalen.



Regeringsuppdrag - Uppföljning av hygienkrav och rutiner

- Sprida information till verksamheter inom äldreomsorgen
- Följa upp efterlevnaden av föreskrifterna
- Ingår hygienrutiner i verksamhetens kvalitetssystem?
- Chefernas och personalens förutsättningar att följa föreskrifterna
- Ge förslag på åtgärder för att underlätta följsamhet.



Resultat av enkät och dialogmöten (både hemtjänst och säbo för äldre)

Följsamhet till hygienrutinerna kan förbättras.

Ansvar för hygienarbetet är inte alltid tydligt organiserat.

Chefernas kunskap kan påverka det smittförebyggande arbetet.

Omsorgspersonalen behöver stöd för den teoretiska utbildningen – mer praktisk träning!



Hur vet vi att vi gör rätt?

- ✓ Utbildning även för chefer.
- ✓ Egenkontroll.
- ✓ Mäta följsamhet till basal hygien



Egenkontroll av följsamhet till basala hygienkrav och rutiner

Bilaga 1. Formulär för observationer

Antal	Yrkes-kategori	Arbets-kläder	Fri från kläder, smycken, bandage och stödskenor	Korta naglar och fria från nagellack och annat konstgjort material	Kort eller uppsatt hår/ skägg/ huvud-duk*	Följsamhet till samtliga fyra steg	Desinfek-tion av händerna före	Desinfek-tion av händerna efter	Handtvätt med vatten och flytande tvål	Användning av skydds-handskar	Användning av engångs-förkläde/ skyddsrock	Följsamhet till samtliga fem steg	Följsamhet till samtliga nio steg
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													

*Ingår ej i föreskriften om basal hygien i vård och omsorg, se beskrivning av observation.

Vid följsamhet till hygienkrav och rutiner ifylles "Ja" och vid bristande följsamhet ifylles "Nej". Om arbetet vid observationen inte kräver handtvätt, skyddshandskar eller förkläde/skyddsrock ifylles "Ej relevant". Om "Ej relevant" är ifyllt räknas detta som följsamhet till hygienkraven och rutinerna. Sammanställ samtliga observationer, analysera resultatet och vidta eventuella förbättringsåtgärder.

Vad behövs mer?

Beslutfattare måste efterfråga information och data inom vårdhygien och infektionsförebyggande insatser.

Det är av vikt att utvecklingsarbete och implementering av hygienrutiner prioriteras.



Stödmaterial

- När ska jag använda handskar? Film
- Webutbildning basala hygienrutiner (svenska och engelska)
- Quiz för medarbetare och enhetschefer
- Checklista – hur minskar du smitta på äldreboende

[Basala hygienrutiner - Socialstyrelsen](#)



Stödmaterial

- Webutbildning – Förebygga och förhindra smitta för chefer i vård och omsorg
- Egenkontroll PPM-mätning – följsamhet till basala hygienkrav
- Stöd i arbetet med basala hygienkrav

[Vårdhygien - Socialstyrelsen](#)



Sammanfattning

- Föreskrifterna är skall-krav.
- Ansvaret för hygienarbetet behöver förtydligas.
- Chefernas kunskap om hygienarbetet är viktigt.
- Mer praktisk träning behövs.
- Mandat att arbeta med smittförebyggande arbete behöver förankras på alla nivåer.





"Vi är inte färdiga förrän vårt arbete skapar nytta för alla som
behöver vård och omsorg"